

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про національні меншини (спільноти) України

Верховна Рада України,

виходячи з інтересів Українського народу – громадян України всіх національностей щодо розбудови суверенної, незалежної, демократичної, соціальної, правової держави,

базуючись на Конституції України, Декларації прав національностей України, керуючись положеннями Рамкової конвенції Ради Європи про захист національних меншин, Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, інших міжнародних договорів щодо прав осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України,

прагнучи до створення належних умов для реалізації і захисту прав усіх осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України, збереження і розвитку їх мовної, культурної, етнічної, релігійної самобутності, забезпечення повноцінного розвитку як частини українського суспільства,

поважаючи культурне розмаїття та заохочуючи міжкультурний діалог з метою розвитку взаєморозуміння, взаємоповаги та співробітництва між усіма особами, які проживають у межах території України, незалежно від етнічної, культурної, мовної або релігійної приналежності,

забезпечуючи рівність громадян України незалежно від етнічного походження,

консолідуючи українську націю,

приймає цей Закон з метою визначення особливостей суспільних відносин щодо забезпечення реалізації прав і свобод особами, які належать до національних меншин (спільнот) України.

Розділ I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Стаття 1. Поняття національної меншини (спільноти)

1. Національна меншина (спільнота) України (далі – національна меншина (спільнота) – це стала група громадян України, які не є етнічними українцями, традиційно проживають на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, об'єднані спільними етнічними, культурними, історичними, мовними та/або релігійними ознаками, усвідомлюють свою приналежність до неї, виявляють прагнення зберегти і розвивати свою мовну, культурну, релігійну самобутність.

Національні меншини (спільноти) є невід'ємними, інтегрованими та органічними частинами українського суспільства.

Стаття 2. Законодавство щодо правового статусу осіб, які належать до національних меншин (спільнот)

1. Законодавство щодо правового статусу осіб, які належать до національних меншин (спільнот), складається з Конституції України, цього Закону, інших законів України, а також міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 3. Державні гарантії у сфері реалізації та/або захисту прав громадян України, які належать до національних меншин (спільнот)

1. Держава гарантує громадянам України, які належать до національних меншин (спільнот) (далі – особи, які належать до національних меншин (спільнот), права, передбачені статтею 5 цього Закону.

2. Проведення державою політики інтеграції передбачає утримання від політики та практики асиміляції осіб, які належать до національних меншин (спільнот), проти їхньої волі і захист таких осіб від будь-яких дій, спрямованих на таку асиміляцію.

3. Держава гарантує особам, які належать до національних меншин (спільнот), захист їхніх прав, свобод та охоронюваних законом інтересів відповідно до закону.

Стаття 4. Заборона дискримінації

1. Особи, які належать до національних меншин (спільнот), є рівними перед законом та мають право на рівний правовий захист.

2. Будь-яка пряма чи непряма дискримінація осіб, які належать до національних меншин (спільнот), забороняється.

Не вважаються дискримінацією дії, що мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету та спрямовані на усунення юридичної чи фактичної нерівності в можливостях реалізації прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот).

Розділ II. ПРАВА, СВОБОДИ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ОСІБ, ЯКІ НАЛЕЖАТЬ ДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН (СПІЛЬНОТ)

Стаття 5. Права, свободи та обов'язки осіб, які належать до національних меншин (спільнот)

1. Громадянам України незалежно від етнічного походження, належності до національних меншин (спільнот) гарантуються рівні громадянські, політичні, соціальні, економічні, культурні та мовні права і свободи, визначені Конституцією України.

2. Особа, яка належить до національної меншини (спільноти), має також право на:

- 1) самоідентифікацію;
- 2) свободу громадських об'єднань та мирних зібрань;
- 3) свободу вираження поглядів і переконань, думки, слова, совісті та релігії;
- 4) участь у політичному, економічному та соціальному житті;
- 5) використання мови національної меншини (спільноти);
- 6) освіту, зокрема мовами національних меншин (спільнот);
- 7) збереження культурної самобутності національної меншини (спільноти).

3. Перелік прав осіб, які належать до національних меншин (спільнот), визначений частиною другою цієї статті, не є вичерпним. Інші права та свободи таким особам можуть надаватися відповідно до закону.

4. Особа, яка належить до національної меншини (спільноти), може здійснювати права та користуватися свободами, гарантованими цим Законом,

окремо або спільно з іншими особами, які належать до національних меншин (спільнот), на території України.

5. Особа, яка належить до національної меншини (спільноти), зобов'язана дотримуватися Конституції та законів України, боронити державний суверенітет і територіальну цілісність України, поважати мову, культуру, традиції, звичаї, релігійну самобутність української нації, всіх національних меншин (спільнот) та корінних народів України, а також сприяти інтеграції національної меншини (спільноти) в українське суспільство.

6. Права і свободи осіб, які належать до національних меншин (спільнот), можуть бути обмежені відповідно до закону, якщо таке обмеження є необхідним у демократичному суспільстві.

При реалізації та/або захисті прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), забороняється популяризація або пропаганда держави-терориста (держави-агресора) та її органів, російського нацистського тоталітарного режиму, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну, представників органів влади держави-терориста (держави-агресора) та їхніх дій, що створюють позитивний образ держави-терориста (держави-агресора), виправдовують чи визнають правомірною збройну агресію Російської Федерації як держави-терориста проти України, окупацію території України.

Стаття 6. Право на самоідентифікацію

1. Кожний громадянин України має право вільно вирішувати, чи вважатися належним до національної меншини (спільноти) (кількох національних меншин (спільнот)). Таке рішення або здійснення прав у зв'язку з цим не повинно завдавати шкоди такій особі. Ніхто не може бути примушений декларувати свій статус особи, яка належить до національної меншини (спільноти). У разі якщо в особі є потреба у користуванні правами, які гарантуються особам, які належать до національних меншин (спільнот), достатнім є висловлення бажання користуватися такими правами.

2. Примушення громадянина України у будь-якій формі до визнання своєї належності, відмови або зміни своєї належності до національної меншини (спільноти) забороняється.

3. Громадянин України має право на власне ім'я, по батькові та прізвище з урахуванням звичаїв національної меншини (спільноти), до якої він належить.

Якщо за звичаями національної меншини (спільноти), до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, то у документах, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України, спеціальний статус

особи, на підставі письмової заяви особи зазначаються лише складові імені, а у свідоцтві про народження – імен батька і матері.

Громадяни України мають право у встановленому порядку відновлювати свої національні прізвище, ім'я та по батькові.

Стаття 7. Свобода громадських об'єднань та мирних зібрань

1. Особа, яка належить до національної меншини (спільноти), має право відповідно до закону брати участь в утворенні та діяльності громадських об'єднань національних меншин (спільнот), у мирних зібраннях для здійснення та захисту своїх прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, мовних, екологічних та інших інтересів, її інтеграції в українське суспільство.

2. Участь або неучасть особи, яка належить до національної меншини (спільноти), у громадському об'єднанні національної меншини (спільноти) не може бути підставою для обмеження її прав і свобод, передбачених Конституцією та законами України.

Стаття 8. Свобода вираження поглядів і переконань, думки, слова, совісті та релігії

1. Особа, яка належить до національної меншини (спільноти), має право на свободу дотримання та вираження поглядів і переконань, думки, слова, совісті та релігії.

Особа, яка належить до національної меншини (спільноти), має право вільно збирати, зберігати, використовувати та поширювати інформацію мовою своєї національної меншини (спільноти) усно, письмово або в інший спосіб.

2. Особа, яка належить до національної меншини (спільноти), може сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати жодної, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культи і ритуальні обряди, вести релігійну діяльність, утворювати релігійні організації у порядку, визначеному законом.

Стаття 9. Участь у політичному, економічному та соціальному житті

1. Особи, які належать до національних меншин (спільнот), мають право брати участь у виборах та референдумах, вільно обирати та бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, мають рівний доступ до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування,

а також право на рівноправну участь в економічному та соціальному житті країни, у тому числі у питаннях, пов'язаних із збереженням та популяризацією культури, традицій та ідентичності національної меншини (спільноти), до якої вони належать.

Стаття 10. Право на використання мови національної меншини (спільноти)

1. Особа, яка належить до національної меншини (спільноти), має право на вільне і безперешкодне використання мови своєї національної меншини (спільноти) приватно та публічно, в усній і письмовій формах у межах, що не суперечать закону.

2. Публічні заходи, що організуються та проводяться особами, які належать до національних меншин (спільнот) (збори, конференції, мітинги, виставки, навчальні курси, семінари, тренінги, дискусії, форуми, інші публічні заходи), можуть проводитися мовами відповідних національних меншин (спільнот).

3. Культурно-мистецькі, розважальні та видовищні заходи, організатором яких є громадське об'єднання національної меншини (спільноти), можуть проводитися мовою відповідної національної меншини (спільноти). Супровід (конферанс) до таких заходів може здійснюватися мовою відповідної національної меншини (спільноти). Організатор за запитом відвідувачів (глядачів) такого заходу забезпечує синхронний або послідовний переклад супроводу (конферансу) державною мовою, якщо такий запит надійшов не пізніше ніж за 48 годин до початку проведення заходу.

Оголошення, афіші, інші інформаційні матеріали про культурно-мистецькі та видовищні заходи можуть дублюватися мовою відповідної національної меншини (спільноти) за рішенням їх організаторів з урахуванням вимог, передбачених частинами третьою, п'ятою статті 23 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної".

4. Мови національних меншин (спільнот) можуть використовуватися в засобах масової інформації (медіа) відповідно до закону.

Національні меншини (спільноти) мають право утворювати відповідно до закону власні засоби масової інформації (медіа).

5. На видавничу продукцію, видану мовами національних меншин (спільнот) за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів, не поширюється вимога абзацу першого частини першої статті 26 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної".

На діяльність спеціалізованих книгарень, утворених для реалізації прав національних меншин (спільнот), не поширюються вимоги абзацу першого

частини другої статті 26 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної".

6. На прохання особи, яка належить до національної меншини (спільноти), для надання їй екстреної допомоги може бути використана мова відповідної національної меншини (спільноти), у разі якщо це буде прийнятним (зрозумілим) для сторін.

7. У населених пунктах, в яких традиційно проживають особи, які належать до національних меншин (спільнот), або в яких такі особи складають значну частину населення, написи офіційних назв на вивісках органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств, виконані державною мовою, можуть дублюватися мовами національних меншин (спільнот) за рішенням відповідних сільської, селищної, міської рад та подаються з правого боку або внизу.

8. У населених пунктах, в яких традиційно проживають особи, які належать до національних меншин (спільнот), або в яких такі особи складають значну частину населення, інформація для загального ознайомлення (оголошення, які, зокрема, містять публічну пропозицію щодо укладення договору, покажчики, вказівники, вивіски, повідомлення, написи та інша публічно розміщена текстова, візуальна і звукова інформація, що використовується або може використовуватися для інформування необмеженого кола осіб про товари, роботи, послуги, певних суб'єктів господарювання, посадових, службових осіб підприємств або органів державної влади, органів місцевого самоврядування) дублюється мовою національної меншини (спільноти) за рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради.

9. У населених пунктах, в яких традиційно проживають особи, які належать до національних меншин (спільнот), або в яких такі особи складають значну частину населення, допускається поширення матеріалів передвиборної агітації, виконаних державною мовою та дубльованих мовами відповідних національних меншин (спільнот).

10. Особливості використання мов національних меншин (спільнот), зокрема, але не виключно, при наданні будь-якої топографічної інформації, комунікації з органами влади, в тому числі при наданні екстреної допомоги у місцевостях, в яких традиційно проживають особи, які належать до національних меншин (спільнот), або в яких такі особи складають значну частину населення, на прохання таких осіб і якщо таке прохання відповідає реальним потребам, визначаються методологією, яку затверджує Кабінет Міністрів України, що базується на основних положеннях Рамкової конвенції Ради Європи про захист національних меншин та Європейської хартії регіональних мов або мов меншин.

Стаття 11. Право на освіту

1. Особливості використання мов національних меншин (спільнот) в освітньому процесі визначаються Законом України "Про освіту" та спеціальними законами у зазначеній сфері.

2. Держава сприяє підготовці та підвищенню кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників з мов національних меншин (спільнот).

3. Приватні заклади освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб, зокрема засновані національними культурними товариствами та представниками національних меншин (спільнот), мають право вільного вибору мови освітнього процесу (крім закладів освіти, що отримують публічні кошти) та зобов'язані забезпечити опанування учнями державної мови відповідно до державних стандартів.

Стаття 12. Право на збереження культурної самобутності національної меншини (спільноти)

1. Особи, які належать до національних меншин (спільнот), мають право:

1) зберігати і розвивати свою культурну, мовну, релігійну самобутність, традиції та звичаї, користуватися досягненнями (надбаннями) своєї культури, зберігати та примножувати свою культурну спадщину;

2) на відзначення (святкування) подій, пов'язаних з їхньою історією та культурою.

2. Держава сприяє та підтримує:

1) виявлення та упорядкування місць історичної пам'яті національних меншин (спільнот), забезпечує охорону об'єктів культурної спадщини національних меншин (спільнот). Пам'ятки історії, культури, релігії національних меншин (спільнот), розташовані на території України, є частиною української культури;

2) вивчення історії та культури національних меншин (спільнот);

3) проведення культурно-мистецьких заходів національних меншин (спільнот).

3. Держава забезпечує особам, які належать до національних меншин (спільнот), вивчення історії та культури України.

Розділ III. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН (СПІЛЬНОТ)

Стаття 13. Державна політика у сфері національних меншин (спільнот)

1. Державна політика у сфері національних меншин (спільнот) має на меті:

1) сприяння розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності національних меншин (спільнот);

2) інтеграцію національних меншин (спільнот) в українське суспільство на основі визнання прав і свобод людини і громадянина;

3) утвердження в українському суспільстві норм міжетнічної толерантності і взаємної поваги;

4) зміцнення загальнонаціональної єдності та забезпечення мультикультурності українського суспільства.

2. Державна політика у сфері національних меншин (спільнот) базується на принципах:

1) захисту прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), як невід'ємної складової захисту прав людини і основоположних свобод;

2) недопущення дискримінації осіб, які належать до національних меншин (спільнот);

3) визнання права особи, яка належить до національної меншини (спільноти), вільно обирати та вільно відновлювати її належність до національної меншини (спільноти), виявляти свою самобутність та ідентичність;

4) забезпечення вільної реалізації особами, які належать до національних меншин (спільнот), їхніх прав та інтересів для збереження і розвитку їхньої етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності;

5) інклюзивного залучення осіб, які належать до національних меншин (спільнот), у тому числі через їх громадські об'єднання, до формування та реалізації державної політики у сфері національних меншин (спільнот) на всіх рівнях врядування;

6) інтеграції осіб, які належать до національних меншин (спільнот), в українське суспільство на основі визнання прав і свобод людини і громадянина;

7) запобігання примусовій асиміляції національних меншин (спільнот);

8) протидії проявам ксенофобії, розпалюванню расової, етнічної, релігійної ворожнечі;

9) запобігання міжетнічним конфліктам, використанню національних меншин (спільнот) іншими державами для автономізації регіонів їх проживання та дезінтеграції України;

10) взаємної поваги, взаєморозуміння та співробітництва між усіма особами, які проживають на території України, незалежно від етнічної, культурної, мовної або релігійної самобутності та ідентичності.

3. Держава гарантує захист та забезпечує реалізацію прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), шляхом здійснення заходів у сфері державної політики, спрямованих на збереження, підтримку і розвиток їх самобутності та ідентичності, інтеграцію в українське суспільство.

Стаття 14. Фінансове забезпечення заходів щодо реалізації прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот)

1. Видатки, необхідні для забезпечення виконання заходів щодо реалізації прав і свобод національних меншин (спільнот), здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України за окремою бюджетною програмою, коштів місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Громадським об'єднанням національних меншин (спільнот) може надаватися на конкурсних засадах фінансова підтримка для виконання програм (проектів, заходів) за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів місцевих бюджетів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 15. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері національних меншин (спільнот)

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері національних меншин (спільнот):

1) узагальнює практику застосування законодавства з питань національних меншин (спільнот), розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих та інших нормативно-правових актів;

2) здійснює нормативно-правове забезпечення у сфері національних меншин (спільнот) у межах повноважень, визначених законом;

3) здійснює контроль за додержанням законодавства у сфері національних меншин (спільнот), у тому числі моніторинг виконання міжнародних зобов'язань України у сфері національних меншин (спільнот);

4) збирає та аналізує статистичну інформацію щодо кількості та видів громадських об'єднань національних меншин (спільнот), що діють в Україні;

5) вживає заходів для збереження і розвитку самобутності національних меншин (спільнот), задоволення їхніх культурних, мовних, інформаційних та інших потреб;

6) взаємодіє із центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування у сфері національних меншин (спільнот);

7) проводить за участю представників громадських об'єднань національних меншин (спільнот) консультації з питань щодо визначених законом прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот);

8) здійснює моніторинг діяльності громадських об'єднань національних меншин (спільнот);

9) організовує проведення наукових досліджень у сфері національних меншин (спільнот), а також взаємодіє з вітчизняними та іноземними науково-дослідними установами і закладами освіти з метою обміну досвідом щодо проведення таких досліджень;

10) встановлює та підтримує контакти і координаційні зв'язки з відповідними органами іноземних держав, до компетенції яких належить реалізація політики у сфері національних меншин (спільнот);

11) сприяє розширенню міжнародного співробітництва України з іншими державами у сфері реалізації прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот);

12) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері національних меншин (спільнот), відповідно до Закону України "Про центральні органи виконавчої влади" утворює консультативно-дорадчий орган, до складу якого включаються представники громадських об'єднань національних меншин (спільнот), а також, за потреби, інші постійні або тимчасові консультативні та дорадчі органи.

Стаття 16. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій щодо реалізації державної політики у сфері національних меншин (спільнот)

1. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації в межах компетенції забезпечують виконання законодавства України у сфері національних меншин (спільнот), у тому числі державних і регіональних програм національно-культурного розвитку національних меншин (спільнот).

З метою виконання завдань, зазначених в абзаці першому цієї частини, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації за потреби можуть утворювати структурні підрозділи з питань національних меншин (спільнот).

Стаття 17. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо реалізації державної політики у сфері національних меншин (спільнот)

1. З метою реалізації прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), органи місцевого самоврядування:

1) сприяють збереженню та розвитку культурної, етнічної самобутності національних меншин (спільнот) шляхом підтримки діяльності громадських об'єднань національних меншин (спільнот), національно-культурних товариств;

2) здійснюють планування соціально-економічного і культурного розвитку територіальних громад, районів, областей з урахуванням етнічних, культурних та інших потреб таких осіб та необхідності збереження і розвитку їх самобутності, захисту і реалізації прав і свобод;

3) здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 18. Дорадчі органи з питань національних меншин (спільнот)

1. Для врахування інтересів та реалізації передбачених цим Законом прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), при вирішенні питань, віднесених до повноважень місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, за ініціативою громадських об'єднань національних меншин (спільнот) такі органи, їх посадові особи можуть утворювати консультативні, дорадчі, інші допоміжні органи (далі – дорадчі органи з питань національних меншин (спільнот), до складу яких входять представники громадських об'єднань національних меншин (спільнот).

2. Проекти рішень місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб з питань, пов'язаних з реалізацією передбачених цим Законом прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), виносяться на обговорення дорадчих органів з питань національних меншин (спільнот) у разі їх утворення.

Пропозиції та зауваження дорадчих органів з питань національних меншин (спільнот) мають рекомендаційний характер і є обов'язковими до розгляду відповідними органами та посадовими особами. Місцеві державні

адміністрації, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані повідомити відповідні дорадчі органи з питань національних меншин (спільнот) про результати розгляду поданих пропозицій у десятиденний строк з дня їх отримання.

3. Порядок формування, основні напрями і форми діяльності дорадчих органів з питань національних меншин (спільнот) визначаються Положенням про дорадчі органи з питань національних меншин (спільнот), що затверджується відповідними місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Стаття 19. Центр національних меншин (спільнот)

1. З метою збалансованого врахування інтересів осіб, які належать до національних меншин (спільнот), сприяння діяльності громадських об'єднань національних меншин (спільнот) Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації за ініціативою таких громадських об'єднань утворюють Центр національних меншин (спільнот) відповідної адміністративно-територіальної одиниці (далі – Центр національних меншин (спільнот)). Порядок утворення та функціонування Центру національних меншин (спільнот) визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері національних меншин (спільнот).

2. Для функціонування Центру національних меншин (спільнот) Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації виділяють відповідне приміщення.

Організаційне забезпечення функціонування Центру національних меншин (спільнот) здійснюється структурним підрозділом Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій з питань національних меншин (спільнот). У Центрі національних меншин (спільнот) також можуть проводитися засідання дорадчих органів з питань національних меншин (спільнот).

У місцях традиційного проживання національних меншин (спільнот) за ініціативою громадських об'єднань національних меншин (спільнот) сільські, селищні, міські ради можуть утворювати Центр національних меншин (спільнот) відповідної територіальної громади.

3. Приміщення Центру національних меншин (спільнот) або його окремі частини, а також земельну ділянку, на якій він розміщений, заборонено використовувати у комерційних цілях.

Розділ IV. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ЗАКОРДОННІ ЗВ'ЯЗКИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН (СПІЛЬНОТ)

Стаття 20. Міжнародне співробітництво у сфері захисту прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот)

1. Україна сприяє розвитку міжнародного співробітництва з питань забезпечення та захисту прав та інтересів національних меншин (спільнот), зокрема шляхом укладання та реалізації багатосторонніх і двосторонніх договорів у зазначеній сфері.

2. Органи державної влади в межах своїх повноважень співпрацюють з відповідними органами інших держав та міжнародними організаціями у сфері захисту прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот), сприяють вирішенню питань, що стосуються національних меншин (спільнот), у тому числі шляхом проведення міждержавного діалогу.

3. Особи, які належать до національних меншин (спільнот), можуть входити до складу міжурядових двосторонніх комісій з питань забезпечення прав і свобод осіб, які належать до національних меншин (спільнот).

Стаття 21. Закордонні зв'язки національних меншин (спільнот)

1. Особи, які належать до національних меншин (спільнот), та громадські об'єднання національних меншин (спільнот) можуть підтримувати зв'язки з представниками країн етнічного споріднення, національними громадськими об'єднаннями за межами України, брати участь у діяльності відповідних міжнародних неурядових організацій.

Такі особи та громадські об'єднання можуть отримувати допомогу від іноземних держав, приватних осіб, громадських об'єднань, фондів та інших іноземних установ у порядку, визначеному законом.

2. Особам, які належать до національних меншин (спільнот), громадським об'єднанням національних меншин (спільнот) забороняється співпрацювати та отримувати допомогу від іноземних держав та приватних осіб, неурядових організацій інших держав, міжнародних неурядових організацій, фондів та інших іноземних установ, діяльність яких спрямована на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, на розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, крім пункту 5 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

Закон України "Про національні меншини в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 36, ст. 529; 2013 р., № 23, ст. 218; 2014 р., № 5, ст. 62);

Постанову Верховної Ради України "Про введення в дію Закону України "Про національні меншини в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 36, ст. 530).

3. Установити, що на період дії воєнного стану в Україні та шість місяців після його припинення (скасування) тимчасовому обмеженню в реалізації та захисті підлягають права національних меншин (спільнот), визначені статтею 7 у частині права на мирні зібрання, статтями 14, 18, 19 та частиною третьою статті 20 цього Закону, які ідентифікують свою приналежність за етнічним походженням із державою, що визнана в Україні та/або міжнародними організаціями державою-терористом (державою-агресором), яка вчиняє акти агресії проти України.

4. Статтю 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170; 2008 р., №№ 5–8, ст. 78) доповнити частиною шостою такого змісту:

"6. Для реалізації своїх повноважень сільські, селищні, міські, районні, обласні ради можуть утворювати консультативно-дорадчі органи".

5. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим пунктом:

1) підготувати та подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

2) вжити заходів щодо прийняття та/або оновлення нормативних актів органів виконавчої влади, що впливають із цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом;

3) затвердити Державну цільову програму для забезпечення розвитку єдності у розмаїтті національних меншин (спільнот) на 5–10 років.

6. Кабінету Міністрів України у 2024 році поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

Голова Верховної Ради
України

Р. СТЕФАНЧУК

м. К и ї в
13 грудня 2022 року
№ 2827–ІХ

